

SZEMLE.

Jogalkotás.

Csehszlovák törvényjavaslatok. Csehszlovákiában indítvány terjesztetett a parlament elé az 1910. évi hágai *nemzetközi váltótörvénytervezet törvényerőre emelése* iránt. A kormány és a bankok egyaránt ellene vannak. A kormány előbb a német és magyar jogterületen különböző és még érvényben levő német és magyar váltójog unifikálására törekszik, míg a bankok a nemzetközi váltójogi szabályok kialakulását s a nyugati államokban törvényerőre emelését kívánják bevárni.

Ez év végével lejár a *cseh forgalmi adótörvény* hatálya. A gazdasági körök egy része 1%-ra való leszállítását, másik része általányozást indítványoz. A kereskedelmi kamara az ügynökök adómentességét s az export mentesítését indítványozza.

Törvényjavaslatot nyújtott be a csehszlovák kormány az *újságírók szolgálati viszonyáról*. A javaslat igen előnyös helyzetet teremt az újságírók javára. Megállapítja a javadalmozás s egyéb előnyök minimumát, melyet a kiadó a szolgálati szerződésben nyújtani tartozik, továbbá megengedi az újságíró egyoldalú s azonnali hatályu felmondását anélkül, hogy parallel jogot a kiadónak biztosítsa. Különös védelemben részesíti az újságírókat az esetre, ha az újság politikai álláspontját vagy alapvető napi kérdésben való álláspontját változtatja. H. L.

Csehszlovákia csatlakozott az 1909. július 17-én Hágában kelt s a nálunk az 1909. XIV. t.-c.-kel beiktatott perjogi egyezményhez. E csatlakozás folytán ezen egyezmény az 1926. XIX. t.-c. alapján Magyarország és Csehszlovákia között 1926. december 20-án lépett életbe (59832/1926. I. M. sz. rendelet, megjelent a Budapesti Közlöny 1926. december 10-i számában).

Még egyszer a „Vienna Rules 1926“. Az International Law Association Bécsben 1926. évi augusztus 5-től 11-ig tartott kongresszusáról készült beszámolóinkban* megemlékeztünk arról, hogy e kongresszus „az 1926. évi Bécsi Szabályok“ neve alatt egységes alapelveket fogadott el a nemzetközi pénztartozásokat involváló szerződéseknél. Mődunkban áll most e szabályoknak, amelyek részben a külföldi pénznemben való fizetésekre vonatkoznak, részben valorizációs jellegűek, szó szerinti szövegét közölni:

„I. szabály: Minden fizetést a szerződésben kikötött pénznemben kell teljesíteni még akkor is, ha a fizetés nem abban az országban eszközöltetik, amelyben a szerződésileg kikötött pénznem divatozik.

II. szabály: Ha lehetetlen az első szabály alkalmazása, az adósnak a fizetés helyének pénznemében kell fizetnie az általa kötelezett összegnek a valóságos fizetés napján fennálló árfolyam szerint számított egyenértékét.

* Polgári Jog II. évf. 7—8. sz. 262. l.

III. szabály: Ha az esedékesség napján az adós vétkes mulasztással késedelembe esik, a *késedelmi kamatokon felül* köteles a hitelezőknek *kártérítés címén* olyan összeget fizetni, amely megfelel annak az értékcsökkenésnek, amelyet a szerződésben kikötött pénznem az esedékesség napjától számítva és valamely arany-egyenértékhez viszonyítva szenvedett.

E szabály az adós javára értelmezendő, ha a fizetés a hitelező hibájából nem volt az esedékességkor eszközölhető.

IV. szabály: Mikor e szabályok valamely helyen vagy valamely napon fennálló árfolyamot említenek, ennek megállapítása céljából a megfelelő kereskedelmi szokásokat kell tekintetbe venni, ha a vonatkozó napon, illetve helyen tőzsdei jegyzés nincsen.

V. szabály: (Bennünket nem érdeklő rendelkezések a hajókárokra vonatkozólag.)

VI. szabály: E szabályokra „*az 1926. évi Bécsi Szabályok*” címe alatt lehet hivatkozni és akkor alkalmazhatnák, ha e hivatkozás a vonatkozó szerződésbe belefoglaltatott. K. F.

Életjáradékok valorizációja Ausztriában. A pénzügyi bizottság elfogadta az életjáradékok részleges valorizációjának törvényjavaslatát. E törvény kompromisszumnak tekinthető a kormány, a biztosító társaságok és a járadékra jogosultak között. A pénzügyminiszter kijelentése szerint ezentul a szabad bírói megítélés helyébe egy határozott jogi állapotot teremt. A törvény azon személyek életjáradékaira terjed ki, akik az errevonatkozó szerződést 1918 december 31-e előtt kötötték: ezek igényeit pedig, a következő kulcs szerint veszi figyelembe. 800—1200 korona évi szerződés szerinti életjáradéknál az eredeti összeg 2800-szorosa; 1200—1800 koronáig az 1600-szorosa; 1800—2400 koronáig az 1000-szerese és 2400 koronán felül az 500-szorosa. 800 koronánál kisebb életjáradékoknál a felértékelte járadék 3000-szerese, de az összeg évi 168 S-et meg nem haladhat. Ezen összegeket az életjáradék-alapból fedezik, amely az összes életbiztosító társaságok hozzájárulásaiából fog kikerülni, még pedig a belföldi biztosítási szerződésekből származó bruttó prémiaik arányában fogják befizetni. A hozzájárulások a belföldi egyenes bruttó prémiaik 3%-át nem haladhatják meg. Egyelőre a szükségleti összeget a népjóléti minisztérium előlegezi.

A felértékelés visszamenőleg 1926 január 1-től lép hatályba.

Az idevonatkozó peres ügyek tárgyalásait egyelőre hivatalból felfüggesztik, amíg a minisztérium a felértékelte életjáradék igényjogosultságára nézve dönt.

Hazai joggyakorlat.

A menyortársi kötelezettség.

Felsőbíróóságainknál legujabban mind egyértelműbbé váló olyan gyakorlat alakult ki, mely az ideiglenes nőtársi perekben a férj hibájából különélt feleség tartására a férj szüleit is kötelezi abban az esetben, ha a férj szüleinek gazdaságában fejti ki tevékenységét s